

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

Клубу

«Виготовлення виробів з непряденої вовни»

Авторська програма

Керівник клубу _____

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Валяння - процес отримання з непрядених вовняних волокон спресованої маси, яку використовують для виробництва таких матеріалів, як повсть і фетр. Повсть - особливого роду полотно, яке виготовляється шляхом сплутування між собою волокон вовни.

Існує три принципово різних способи збивання волокон. Перший, «сухий» - «фільцування», коли моточок непряденої вовни багаторазово протикають спеціальними голками з щербинами, формуючи необхідний обсяг. Голки для Фільцу мають особливі насічки в напрямку, протилежному руху голки, які дозволяють «плутати» і захоплювати всередину грудки волокна, звалюючи їх все щільніше і щільніше.

Другий, «мокрый» - тут шерсть розстеляють рівним шаром на полотні, сітці або рогожі, змочують гарячою водою і мильним розчином, згортають в трубку разом з основою і катають на рівній та твердій поверхні.

І змішаний спосіб, коли присутній і фільцування, і валяння.

Робота з художньою повстю надає безмежні можливості для створення різноманітних виробів. Це захоплююче заняття сприяє розслабленню і розвитку творчих здібностей. Валяння - техніка, доступна для початківців.

З її допомогою можна виготовити як прості, так і складні картини, іграшки та настінні панно, біжутерію, взуття, сумки. Валяння на кшталт ліплення - тут головне уявити об'ємну форму іграшки. Вміючи трохи ліпити з пластиліну, ви легко опануєте і цією технікою.

Робота над виготовленням виробів з повсті відкриває великі можливості для розвитку ініціативи, збуджує позитивні емоції, надихає, активізує дитячу думку. Особливу увагу в цій програмі приділено духовності дітей та художньо-естетичному сприйняттю. За допомогою цього творчого об'єднання можна вирішити проблему зайнятості дитини у вільний час, організувати його дозвілля.

Мета програми:

Розкрити і розвинути потенційні можливості, закладені в кожній дитині, формування естетичного виховання, прилучення до духовних цінностей світової художньої культури.

Завдання програми:

1. Навчальні:

- формування спеціальних знань по предмету: основи жанрової композиції, основи кольорознавства. Навчання техніці «Фільцування»;
- придбання технічних знань, умінь і навичок, необхідних для творчих процесів;

2. Виховні:

- формування художнього смаку, здатності бачити, відчувати красу і гармонію, виховувати увагу, акуратність, цілеспрямованість;
- прищеплення навичок роботи в групі. Заохочувати доброзичливе ставлення один до одного;
- допомога дітям в їх бажанні зробити свої роботи суспільно-значущими;

3. Розвиваючі:

- сприяти розвитку індивідуальних творчих здібностей і мислення дитини;
- вміння аналізувати твори мистецтва, давати оцінку своїй роботі;
- розвиток комунікативних навичок, мотивації продуктивної діяльності;

В основі програми лежать три взаємопов'язані розділи:

- фільцування (робота за допомогою голок для Фільцен);
- валяння (в роботі застосовується мило і вода);
- змішана техніка;

Програма розрахована на період перебування дитини ДОЦ протягом зміни.

Програма має спіральний принцип побудови, який передбачає поступове розширення і поглиблення знань, вдосконалення творчих умінь і навичок дітей у виготовленні плоских (картини, панно), напівоб'ємні (косметичка, футляр під мобільний телефон) і об'ємних виробів (іграшки, біжутерія) в фільцевані, валяння і змішаній техніці.

У даній програмі велика увага приділяється індивідуальним і творчим розробкам. Результат навчання - виготовлення авторських робіт. Кожен

вихованець самостійно обирає образ, розробляє ескіз, вибирає матеріал, працює з літературою. Весь технологічний процес від задуму, до короткого викладу, яких навчають представляють на захист творчої роботи.

Методи навчання:

- репродуктивний (відтворюючий);
- ілюстративний (пояснення супроводжується демонстрацією наочного матеріалу);
- проблемний (педагог ставить проблему і разом з дітьми шукає шляхи її вирішення);
- евристичний (проблеми ставляться дітьми, ними і пропонуються способи її вирішення);
- інтеграційний (проведення занять з використанням різних засобів мистецтва);

Принципи навчання:

- *«Від простого до складного»*

Ускладнення матеріалу здійснюється з урахуванням можливостей дітей, перехід на більш високий рівень знань відбувається після засвоєння простих основ.

- *«Знай, де дізнатися».*

Важко переоцінити емоційний вплив візуальних образів на розвиток художньої творчості учнів. Необхідно максимально урізноманітнити наочний матеріал занять: технічні засоби, репродукції, посібники, роздатковий матеріал, література і т. п.

- *«Художник дивиться і бачить».*

Для формування повноцінного художнього образу необхідно активізувати в учнів уміння спостерігати навколишній світ, природу.

- *«Від повтору через варіації до імпровізації».*

Системна робота з підготовки до самостійної творчості повинна проходити через пошуковий підхід до діяльності.

- *«Від загального до конкретного».*

У продовженні розвитку виразності зображення необхідно проводити роботу з оволодіння способами сприйняття предметів для відтворення їх образів.

- *«Звернись до майстрів».*

Культурологічні бесіди слід використовувати в єдності з художньою практикою як навчальний і супроводжуючий компонент заняття. Це допомагає розглядати основні закони зображення з орієнтацією на високі художньо-естетичні зразки образотворчого мистецтва.

- *«Творимо разом».*

Використання колективних форм роботи необхідні для поглиблення знань про процес творчої діяльності, для застосування знань і умінь у новій ситуації.

- *«Творимо поруч».*

Як педагогічної допомоги, для створення елемента новизни в навчальному процесі використаний варіант спільної творчості педагога, дітей різного досвіду і здібностей.

- *«Перевір себе».*

Необхідною умовою ефективного впливу на розвиток дитини є включення в структуру занять художньо-дидактичних ігор і елементів змагань.

- *«Малюємо словом».*

При проведенні занять використовується форма індивідуальної роботи, оскільки деякі завдання вимагають об'єднання дітей в підгрупи. А також, колективні форми творчості:

- фронтальна (одночасна) робота, спрямована на досягнення спільної мети;
- групова робота (на принципах диференціації);
- міжгрупова робота (кожна група має своє завдання для спільної мети).

Заняття передбачають теоретичну і практичну частини.

Теоретична частина дається у формі бесід з переглядом ілюстративного матеріалу. Для надання допомоги дітям у створенні яскравих образів рекомендується проводити емоційну розмову, задавати питання, які сприяють активізації мислення, творчої уяви.

Практична частина передбачає роботу з технологічними картами, схемами (читання і складання), використання дидактичних, розвиваючих і пізнавальних ігор; ігор на розвиток уваги, пам'яті, окоміру; розробку і захист творчих проєктів.

Очікувані результати:

Діти повинні знати:	Діти повинні вміти:
<ul style="list-style-type: none"> • правила техніки безпеки при роботі з колючими і ріжучими інструментами; • види вовни, • приладдя; • кольору кола; • кольору спектра; • хроматичні і ахроматичні кольори; • виражальні засоби - колір, лінія, обсяг, колорит, композиція; • жанри живопису; • прийоми виготовлення плоских, напівоб'ємні і об'ємних виробів; • пропорції; • необхідні техніки, прийоми роботи з матеріалами для створення виразного художнього образу; • основи пластики; • прийоми створення декоративного образу з реальної форми в рамках конкретного матеріалу; • прийоми виготовлення об'ємних і напівоб'ємні виробів (поглиблене вивчення). 	<ul style="list-style-type: none"> • користуватися голкою для фільтцювання, ножицями; • розрізняти види вовни; • складати з вовни зразки різних кольорних гармоній; • розрізняти жанри живопису (Батальний, анімалістка, пейзаж, натюрморт, портрет); • самостійно намалювати ескіз виробу, користуватися доступними матеріалами - акварель гуаш, простий і кольоровий олівець, папір кольоровий і біла; • самостійно втілювати свої ідеї у виробках; • оцінювати комплекси художніх засобів і можливостей матеріалів, застосовувати творчий досвід в художньо-естетичної організації середовища; • якісно виготовляти напівоб'ємні виробу; • якісно виготовляти об'ємні виробу; • правильно з'єднувати частини тіла іграшки та якісно виконувати роботу.

Приблизний навчально-тематичний план

№ з/п.	Тема	Кількість годин
		Усього
1	Вступне заняття. Заняття-знайомство. Заняття-спілкування.	1
2	Види вовни. Приладдя. Прикраса, оздоблення виробу.	1
3	Колір. Колірний круг. Техніка і прийоми виготовлення плоских, напівоб'ємні і об'ємних виробів: 1. техніка і прийоми виготовлення картин, панно (Плоский виріб); 2. техніка і прийоми виготовлення прикрас (напівоб'ємних, об'ємних виробів);	1
4	Фільцювання. Панно «Квіти».	2
5	Валяння: 1. повстяна композиція «Коробка фарб»; 2. повстяна композиція «Акваріум»;	2
6	Змішана техніка: 1. мініатюра; 2. листівка; 3. картина «Пейзаж». За вибором дітей	2
7	Авторська робота: 1. виготовлення авторської роботи (картина, панно); захист авторської роботи;	2
8	Фільцювання. 1. брошки;	2
9	Змішана техніка: 1. намиста; 2. кольє; 3. браслет; (За вибором дітей)	2
10	Авторська робота: 1. виготовлення авторської роботи (прикраса); 2. захист авторської роботи;	2
11	Техніка і прийоми виготовлення об'ємних і напівоб'ємні виробів (поглиблене вивчення). 1. техніка і прийоми виготовлення об'ємних виробів; 2. техніка і прийоми виготовлення напівоб'ємні виробів; (об'ємний виріб).	2
12	Змішана техніка: 1. Гольниця:	2
13	Напівоб'ємний виріб. Валяння: 1. чохол для телефону;	2

	2. косметичка.	
14	Виготовлення іграшки в техніці «фільтцювання». Техніка і прийоми виготовлення іграшки (Плоске і об'ємне виріб).	2
15	Плоский виріб. Фільтцювання: 1. іграшка «Заєць»;	2
16	Об'ємний виріб. Фільтцювання: 1. іграшка «Кіт»; 2. іграшка «Мишка»; 3. іграшка «Пташка»; 4. іграшка «Пінгвін»; 5. іграшка «Слон»; 6. іграшка «Ведмедик»; 7. іграшка «Каченя»; (За вибором дітей)	2
17	Авторська робота: 1. виготовлення авторської іграшки; 2. захист авторської роботи	2
18	Організація виставок досягнень клубу.	2
19	Підсумкове заняття. Робота з персональними файлами.	2

Для реалізації програми необхідні наступні матеріали, інструменти та обладнання:

- столи, стільці, дошка,
- ножиці, голки для фільтцювання (№32-№90),
- олівець, ручка, крейда, кольорові олівці, фарби;
- непрядаєна шерсть (мохер, гребнева стрічка);
- синтепон, поролон товщиною 10см.;
- поліетилен (з бульбашками повітря), сітка;
- мильний розчин, флізелін;
- скалка, махровий рушник, пульверизатор;
- альбом 12 аркушів, лінійка, швейні голки і нитки, нитки для вишивання,
- скляні очі, бісер, намистини, пір'я, мережива.

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Краснікова Г. Все про повсть і фільцювання. Додаток до журналу «Чудові миті». – М.: Агентство Дистриб'ютор Преси, 2007.
2. Люцкевич Л. Іграшки в техніці валяння. – М.: Ексмо, 2008. (Азбука рукоділля)
3. Кнаке Ж. Картини з фетру своїми руками: Практичний посібник. – М.: «Ніола-Прес», 2008. - (Нові ідеї).
4. Люцкевич.Л. Игрушки в технике фильц .- М.:Эксмо,2008 г. -(Азбука рукоделия)
5. Шинковская К.А. Войлок. Все способы валяния / К.А. Шинковская. - АСТПресс Книга, 2011.
6. Кокарева Ия. Живописный войлок / Кокарева Ия. - АСТ-Пресс Книга, 2009. - 120 с.
7. Енциклопедія клубу валяння [Електронний ресурс] – Режим доступу: www.felt-club.ru
8. Серода Л. Школа ремесел: валяння / Л. Серода .- К. : Шкільний світ , 2013 .- 72с.
9. Методичні видання УДЦ «Молода Гвардія» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.moloda-gvardiya.com.ua/uk/prohramy/metodychni-vydannia>
- 10.Методична скринька Координаційного методично-інформаційного центру ПОДОЦ «Маяк» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://mayak.poltava.ua>